

Příloha 1: Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Ostrov porozumění“,
č.j. 243/07

Školní vzdělávací program pro školní družinu

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Ostrov porozumění“, č.j. 243/07

1.2. Údaje o škole

- **Název školy:**
Základní škola Jaroměř, Na Ostrově 4, okres Náchod
- **Kontaktní údaje ZŠ:**
Adresa školy: Na Ostrově 4, 55101 Jaroměř
Telefon: 491 812 474, 491 811 906
Fax: 491 811 907
E-mail: zsostrov@zsostrov.cz
Web: www.zsostrov.cz
- **Další identifikační údaje:**
IČO: 70 92 63 36
Právní forma: Příspěvková organizace
DIČ: CZ70926336
IZO: 102 254 737 / 1 (základní škola)
117 400 165 (školní družina)
117 400 165 (školní klub)
RED-IZO: 600 093 905
Datová schránka: tnamm2f
- **Kontaktní údaje ŠD:**
Adresa školy: Na Ptákách 316, 55101 Jaroměř
Telefon: 491 812 107
E-mail: zsostrov@zsostrov.cz
- **Ředitel školy:**
Mgr. David Horký
Telefon: 491 812 474 kl. 201
E-mail: david.horky@zsostrov.cz
- **Vedoucí vychovatelka:**
Jana Veselá
Telefon: 491 812 107
E-mail: jana.vesela@zsostrov.cz

1.3. Zřizovatel

- **Název:**
Město Jaroměř, okres Náchod
- **Kontaktní údaje:**
Adresa zřizovatele: nám. Československé armády 16, 551 01 Jaroměř
IČO: 27 27 28
Telefon: 491 847 111
E-mail: epodatelna@jaromer-josefov.cz
Datová schránka sbwbzd5

1.4. Platnost dokumentu

Platnost dokumentu od 1. 9. 2024

**Základní škola Jaroměř,
Na Ostrově 4, okres Náchod**
IČ: 70926336 ①
Na Ostrově 4, 551 01 Jaroměř
tel.: 491 812 474 DS: tnam2f
e-mail: zsostrov@zsostrov.cz

.....
Razítko školy a podpis ředitele

2. Charakteristika školní družiny

2.1. Charakteristika, umístění a materiální podmínky školní družiny

Budova školní družiny se nachází ve zvláštní samostatné budově – vila se zahradou (5 minut chůze od školy). Z důvodu vyššího komfortu dětí a rodičů probíhá ranní družina v budově školy. K tomuto účelu slouží samostatná místnost, je možné využít i tělocvičnu a další učebny školy.

Provoz školní družiny je organizován v souladu se zákonnými předpisy – zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Kapacita školní družiny je 180 dětí. Ve školní družině pracují čtyři oddělení ŠD. Další tři oddělení ŠD jsou umístěná v budově ZŠ, zahradu ŠD rovněž široce využívá. Počet žáků přihlášených do ŠD většinou dosahuje stanovené kapacity.

Děti pro svoji činnost využívají herny a třídy, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Každé ze 4 oddělení má k dispozici 1 učebnu a 1 hernu, přičemž herna ve 2. NP objektu slouží současně jako počítačová učebna. Do školní družiny byla zakoupena keramická pec pro potřeby zájmových útvarů a výtvarné výchovy. Dle potřeb a možností se vybavení školní družiny průběžně doplňuje novým nábytkem, hračkami, hrami, pomůckami, materiálem, sportovním vybavením.

Učebny ŠD jsou vybaveny didaktickou technikou (především interaktivní tabule) tak, aby mohly být využívány jako plnohodnotné učebny pro klasickou i alternativní školní práci.

Zahrada má klidovou část s altánem a kašnou, sportovní hřiště, dále dětské hřiště s aktivními prvky. ZŠ Na Ostrově přetváří objekt ŠD na „permanentní školu v přírodě“ pro alternativní výuku žáků 1. i 2. stupně. O užitkovou část zahrady pečují žáci školy v rámci pracovních činností. Naopak ŠD využívá prostory školní budovy – zájmové kroužky sportovní a taneční využívají tělocvičnu a počítačový kroužek pracuje někdy v učebně informatiky.

Družina také disponuje pískovištěm a zahradním domkem pro ukládání venkovních hraček a sportovních potřeb, z technického vybavení jmenujme alespoň keramickou pec pro potřeby keramického kroužku ŠD i školy. Dle potřeb a možností se vybavení školní družiny průběžně doplňuje novým nábytkem, hračkami, hrami, pomůckami, materiálem, sportovním vybavením. Na zahradě školní družiny jsou rovněž instalovány herní prvky firmy Compan.

2.2. Podmínky přijetí a poplatky

O přijetí žáka k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti rozhoduje na základě přihlášky do školní družiny ředitel školy. Výši poplatků stanovuje ředitel školy. Poplatky za školní družinu se hradí pololetně (1. pololetí – září, 2. pololetí – leden). O prominutí úplaty v případě dětí ze sociálním znevýhodněním rozhoduje na základě žádosti zástupce dítěte ředitel školy (viz. Školský zákon).

Zápis do školní družiny je 1. den školního roku. Ten je určen i pro děti, které školní družinu v uplynulém roce navštěvovaly.

V přihlášce je zákonnými zástupci žáka uveden rozsah docházky a způsob odchodu žáka ze školní družiny. Dítě je možné odhlásit ze školní družiny kdykoli během školního roku na základě písemného oznámení rodičů. Jakékoliv změny v docházce účastníka, způsobu a doby odchodu,

sdělí vychovatelce písemně. Neučiní-li tak, bude se vychovatelka řídit přihláškou. Ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným způsobem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních.

2.3. Personální podmínky

Počet vychovatelek odpovídá počtu otevřených oddělení v daném školním roce. Všechny vychovatelky splňují požadavky na předepsanou odbornou kvalifikaci.

2.4. Charakteristika dětí

Do školní družiny jsou přijímáni k pravidelné docházce na základě přihlášky (zápisní lístek) žáci od 1. - 3. tříd.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

ŠD se podílí na akcích organizovaných školou, kterých se mohou zúčastnit rodiče i ostatní veřejnost. Rodiče se mohou pravidelně informovat o svých dětech i akcích osobně u vychovatelek, na nástěnkách v budově ŠD, na internetových stránkách školy, v notýsku dítěte. Rodiče také využívají k návštěvě Den otevřených dveří. Děti 1. tříd se účastní besed pořádaných Městskou knihovnou.

2.6. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro rozvoj talentovaných dětí školní družina nabízí další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů (uplatnění v zájmových kroužcích, individuální práce).

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. (pro děti s vadou řeči zahrnujeme do činnosti logopedické chvílky, pro živější děti nabídka sportovního kroužku).

2.7. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví slouží vypracovaný Vnitřní řád školní družiny, který je dle potřeby novelizován.

Usilujeme o vytvoření klidného a příznivého sociálního prostředí, prosazujeme činnosti vycházející ze zájmu dětí s ohledem na věkovou přiměřenost. Školní družina vytváří podmínky ochrany žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Žáci školní družiny jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a postupy, které zvyšují jejich bezpečnost. Jedná se zejména o možná rizika vyplývající z činnosti a provozu školní družiny, při volnočasových aktivitách, přesunech, účasti žáků na různých akcích apod. Úrazy jsou evidovány v knize úrazů.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost;
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek ochrana před úrazy a nebezpečnými situacemi – vychovatelka proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku a svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti;
- označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, tělocvična, zahrada;
- dostupnost prostředků první pomoci – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP.

Psycho-sociální podmínky:

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, pomoc druhému;
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků;
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi;
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit sociálně-patologickým jevům;
- včasná informovanost – vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině.

3. Charakteristika ŠVP školní družiny

3.1. Cíle zájmového vzdělávání ve školní družině

Cíle zájmového vzdělávání ve školní družině je vytvářet podmínky pro smysluplné využití volného času v zájmových aktivitách v prostředí vlastního areálu, kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

3.1.1. Hlavní a dílčí cíle zájmového vzdělávání

Ve své vzdělávací práci klade školní družina hlavní důraz zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Usilujeme o naplňování těchto cílů:

- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací: rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.
- Pomáhat žákům rozvíjet vlastní schopnosti, dovednosti, vědomosti, postoje a hodnoty důležité pro život.

3.1.2. Specifické cíle školní družiny

- Vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času.
- Kompenzovat jednostrannou zátěž ze školního vyučování.
- Vychovávat děti k smysluplnému využívání volného času.
- Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.
- Rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Podněcovat děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problému.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Naše školní družina uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit a svými specifickými prostředky cíle v zájmovém vzdělávání. Umožňujeme odpočinkovou činnost (aktivní i klidovou) a přípravu na vyučování formou didaktických her.

Pojem kompetence chápeme jako souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací, které jsou předpokladem k výkonu činností. Ve všech etapách zájmového vzdělávání je jedním z cílů vybavit každého jedince kompetencemi

na úrovni, která je pro něho osobně dosažitelná. Školní družina bude kompetence posilovat a rozvíjet přiměřeně svým možnostem.

Za prioritní považujeme kompetenci k učení, kompetenci k řešení problémů, komunikativní kompetenci, sociální a interpersonální kompetenci, občanskou kompetenci a kompetenci k trávení volného času.

1. Kompetence k učení:

Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a v dalším učení, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák si všímá dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. Kompetence komunikativní:

Žák ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

4. Kompetence sociální a interpersonální:

Žák samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Kompetence činnostní a občanské:

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

6. Kompetence k trávení volného času:

Žák se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

3.3. Formy a obsah zájmového vzdělávání

3.3.1. Formy zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje těmito formami:

- pravidelnou** výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností (dle týdenní skladby);
- příležitostnou** výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou činností (akce všech oddělení, akce pro rodiče, akce školních družin v rámci okrsku);
- využitím nabídky **spontánních činností** (při pobytu dětí ve družině před vyučováním, po obědě, při pobytu na školní zahradě).

- d) **Příprava na vyučování** nespočívá jen ve vypracovávání domácích úkolů, ale jsou do ní zahrnuty i didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, které žáci získali ve školním vyučování.
- e) **Zúžitková pedagogika** je založena na prožitku a zkušenosti. Základem navozených situací je právě hra, která nabízí možnosti vstupu do nejrozličnějších rolí, situací, vztahů a odehrává se ve skutečném či navozeném prostředí.

a) **Pravidelná činnost**

Školní družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, kde se všechna oddělení zabývají všemi výchovami, které jsou zařazovány do týdenních skladeb zaměstnání jednotlivých oddělení. *Odpočinkové činnosti* jsou chápány nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti).

Zájmové kroužky pracují dle svých tematických plánů. Vychovatelka kroužku dětí svého oddělení nenavštěvující příslušný zájmový kroužek zapojí do činností ostatních oddělení.

Zájmové kroužky ŠD:

- Keramika – práce s hlínou, procvičení jemné motoriky, výroby.
 - Tvořínek – kroužek zaměřený na výtvarné a pracovní činnosti, malování různými technikami, výroba drobných dekorativních předmětů.
 - Sportovní kroužek – určený spíše pro chlapce – míčové hry, fotbal, florbal, atletika.
 - Anglický jazyk pro 1. třídy – seznámení s jazykem, hry, pexesa, slovíčka, písničky.
 - Flétnička – správné dýchání, základy hry.
 - MiniFlash – taneční kroužek pro chlapce a dívky
 - Zpívání s kytarou – písničky na tábory, výroba zpěvníčku, doprovodné nástroje
 - Deskové hry – seznámení s pravidly různých deskových a společenských her
 - Výtvarka - kroužek zaměřený na výtvarné a pracovní činnosti, malování různými technikami, výroba drobných dekorativních předmětů, hraček a her.
- Nabídka kroužků se mění dle zájmu dětí.

Po celý školní rok se vychovatelky zabývají též činnostmi sebeobslužnou a společensko-vědní, vedou děti k zdravému životnímu stylu:

- Základy sebeobsluhy, návyky osobní hygieny, základy stolování.
- Vztahy a chování k dospělým, ke spolužákům, slušné chování (oslovení, poděkování, požádání, zdravení,..).
- Vedou děti k pořádku, úklidu svých věcí, plnění povinností v ŠD.
- Upřednostňují pobyt na čerstvém vzduchu – rekreační hry na zahradě, otužování (letní sprchování).

b) **Příležitostné akce**

Příležitostnými akcemi rozumíme výchovnou, vzdělávací a tematickou rekreační činnost organizovanou nepravidelně dle potřeb dětí a možností ŠD (akce a projekty).

Příklady příležitostných akcí zařazených do činnosti ŠD:

- Kuličkyáda – soutěž o Kuličkového krále či královnu.
- Halloween – strašidelný týden ve školní družině.
- Mikulášská besídka
- Karneval
- loučení se zimou – vynášíme „Morenu“

- Čarodějné odpoledne
- Zájezd do multikina Cinestar Hradec Králové
- Den námořníků – rozloučení se školní rokem

Příprava na vyučování nespočívá jen ve vypracovávání domácích úkolů, ale jsou do ní zahrnuty i didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, které žáci získali ve školním vyučování.

Zážitková pedagogika je založena na prožitku a zkušenosti. Základem navozených situací je právě hra, která nabízí možnosti vstupu do nejrůznějších rolí, situací, vztahů a odehrává se ve skutečném či navozeném prostředí.

c) Spontánní aktivity

- Ranní družina - zařazovány klidné, nenáročné činnosti, které probíhají individuální formou.
- Každodenní individuální klidové činnosti po obědě.
- Spontánní hry v rámci ranní družiny.
- Spontánní hry v rámci tzv. konečné družiny (při sloučení oddělení).

d) Příprava na vyučování

- Didaktické hry, kvízy, rébusy

e) Zážitková pedagogika

- Hry, soutěže, pantomima,

3.3.2. Obsah zájmového vzdělávání

Obsah zájmového vzdělávání vychází z učebních osnov 1. stupně školního vzdělávacího programu Ostrov porozumění.

Zájmové vzdělávání je zaměřeno na získávání kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi.

Oblast: Člověk a jeho svět:

Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů.

Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se děti učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Tato oblast je členěna do pěti tematických okruhů:

1. Místo kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů – jejich návštěvy (knihovna, městský úřad, policie, požární zbrojnice), orientace v prostoru a čase, odhad vzdálenosti, beseda o našem městě – historie. Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova (kompetence občanské).

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy - co děti zhlédly, slyšely, práce s internetem – vyhledávání informací. (Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální).

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (kompetence k trávení volného času).

4. Rozmanitost přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody (kompetence k učení).

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocích, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, dodržování pitného režimu. (kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské).

Člověk a jeho svět		Číslo rozvíjené kompetence
Místo, kde žijeme	Náš domov	
	✓ vyprávíme si o životě naší rodiny	3, 4, 5
	✓ kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas	4, 6
	✓ stavíme si (z kostek, stavebnic, krabic...) ideální dům, v němž bychom chtěli bydlet	2, 3, 5
	✓ ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách – kresba, malba, koláž	3,6
	Naše škola	
	✓ orientujeme se ve školní budově a družině	1, 2, 6
	✓ seznamujeme se s řádem školní družiny, provozem školy a školní jídelny	1, 2, 6
	✓ seznamujeme se se základy stolování	1,5
	✓ zdobíme školní družinu vlastními výtvary	1,6
	✓ povídáme si o bezpečné cestě do školy a domů	1,2,3,4
	✓ zajímáme se o dopravní značky v našem okolí (všimáme si o čem nás informují, co nám nařizují)	1,3,5
	Naše město	
	✓ poznáváme okolí školy	1,2,3
	✓ seznamujeme se s významnými objekty ve městě formou návštěv (knihovna)	1,2,5,
	✓ učíme se, jak se zachovat, kdybychom se ztratili	1,2,3,4
	✓ čteme si pověsti našeho regionu	1,3
	✓ stavíme město z kostek	2,3,5
	✓ hrajeme si na průvodce naším městem, popisujeme a ukazujeme kudy se dostaneme k různým institutům (pošta, úřad, zdravotnické zařízení, policie, banky, restaurace, infocentrum,...)	1,2,3,4,5

Lidé kolem nás	✓ učíme se rozlišovat blízké příbuzenské vztahy v rodině ✓ poznávat role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ✓ povídáme si o rodině – kreslíme rodinné příslušníky, povídáme si o tom, co pro nás znamenají, čím se zabývají a co pro nás dělají ✓ vyrábíme dárky pro radost druhých (k Vánocům, ke Dni matek, narozeninám) ✓ osvojujeme si zásady společenského chování a vzájemné úcty ✓ vyprávíme si o nejlepších kamarádech, povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád a spolužák ✓ rozlišujeme kladné a záporné vlastnosti ✓ rozlišujeme různé pocity a nálady (pantomima, situační hry) ✓ hrajeme si a učíme se správně oslovovat, zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat ✓ známe a nezapomínáme na „kouzelná slovíčka“ (děkuji, prosím, omlouvám se)	3,4,6 3,4 3,4 3,4,6 2,4,5 3,4 2,3,4 1,3,4 1,2,3, 1,2,3
Lidé a čas	✓ vyprávíme si o zásadách pravidelného režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu ✓ povídáme si na téma - jak jsem trávil víkend, prázdniny - malujeme zážitky ✓ vážíme si volného času i času druhých, hledáme, co nás o čas okrádá (televize, počítač...) a čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády ✓ čteme z naučných encyklopedií ✓ slavíme a oslavujeme – hlídáme jmeniny, narozeniny dětí, svátky a významné dny v kalendáři (Vánoce, Velikonoce, Den Země, Den matek, Den dětí...) ✓ vnímáme kouzelný čas adventu a Vánoc (vyprávíme si o vánočních zvycích, připravujeme vánoční výzdobu a dárčky pro blízké, čteme vánoční příběhy, učíme se koledy) ✓ vnímáme střídání ročních období, zdobíme prostory družiny výrobky k danému období	1,3 2,3,4,5,6 3,4,5,6 1,6 3,4,5,6 2,3,4,5,6 1,2,3,4
Rozmanitost přírody	✓ na vycházkách a pobytu na školní zahradě pozorujeme změny v přírodě ✓ čteme si o přírodě a jejích proměnách v přírodovědných encyklopediích, časopisech, knihách ✓ učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou ✓ kreslíme, malujeme, modelujeme, tvoříme svá oblíbená zvířata (i z přírodních materiálů, které jsme nasbírali) ✓ vyprávíme si o domácích zvířatech, naši mazlíci	1,3 1,3 1,3 3,4,6 1,3,

	✓ učíme se rozeznávat různé druhy stromů a rostlin... - vědomosti procvičujeme při didaktických hrách, přírodovědných kvízech a soutěžích ✓ pomáháme lesním zvířatům a ptákům přežít zimu – sbíráme kaštany, pečujeme o krmítka ✓ povídáme si o možném nebezpečí ve volné přírodě (oheň, bouřka, povodeň)	3,4, 2,3,4
Člověk a jeho zdraví	✓ ujasňujeme si hygienické návyky, zásady (při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám- iformou hry...) ✓ vyprávíme si o zdravém životním stylu ✓ dbáme na pitný režim ✓ pečujeme o své tělo a vzhled ✓ povídáme si o tom, jak předcházet úrazům – hrajeme si na lékaře ✓ odhalujeme další nebezpečí, která nás mohou ohrozit (injekční jehly na hřišti, neznámé nápoje, bonbony od cizích lidí apod.) ✓ předvádíme a procvičujeme si, jak se máme chovat na ulici, v dopravních prostředcích, při jízdě na kole, bruslích, lyžích i při pobytu na koupališti, abychom se vyhnuli úrazu ✓ učíme se zásadám první pomoci, jak přivolat pomoc (jak oznámit úraz, telefonní čísla hasičů, policie, první pomoci) ✓ co nejvíce pobýváme venku – na školní zahradě, hřišti	1,2,3 1,3 1,3 1,3,4,5 1,2,3 3,4,5 2,3,4 2,3 1,3,5 5,6

Oblast: Umění a kultura:

Umění a kultura tvoří neoddělitelnou součást lidské existence i každodenního života. V tvůrčích činnostech vytváří tato oblast prostor pro zúročení osobních zkušeností žáků, hledání a nalézání různorodých prostředků pro vlastní vyjádření, poznávání zákonitostí umělecké tvorby a vytváří předpoklady pro aktivní zapojování se do uměleckého procesu.

Umění a kultura	Číslo rozvíjené kompetence
✓ povídáme si o nejoblíbenějších knížkách, o pořadech v televizi, v rozhlasu, diskutujeme o filmových hrdinech, čteme na pokračování – kreslíme pohádkové postavy, vyrábíme leporela ✓ dramatizujeme jednoduché pohádky ✓ pořádáme mikulášskou a vánoční besídku – učíme se koledy, básničky ✓ seznamujeme se s lidovými zvyky ✓ posloucháme hudební nahrávky a pohádky na CD ✓ hrajeme si se slovíčky – učíme se jazykolamy ✓ pomocí říkadel a básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka ✓ vyprávíme si příběhy ze života (verbální, neverbální komunikace) ✓ pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity	1,3,6 1,2,3, 1,3,6 5,6 6 1,6 1,3,6 3 2,3

✓ seznamujeme se a opakujeme se pravidla slušného chování na veřejnosti, cvičíme se ve správném stolování	1,3,5
✓ pravidelně obměňujeme výzdobu školní družiny – výrobky dětské tvořivosti	5,6
✓ rozvíjíme fantazii, estetické cítění – seznamujeme se s různými výtvarnými technikami, experimentujeme s barvou, modelujeme	1,3,4

Oblast: Člověk a svět práce

Tato oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad a bezpečnosti a hygieny při práci.

Umění a kultura	Číslo rozvíjené kompetence
✓ vytváříme předměty z tradičních i netradičních materiálů, využíváme i odpadový materiál	2,6
✓ seznamujeme se s novými pracovními postupy a návyky – např. správná manipulace s nůžkami, šetření materiálem, dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci a úklidu po ukončení rukodělných činností	1,2,3,6
✓ tvoříme výrobky z nasbíraných přírodnin	1,6
✓ rozvíjíme tvořivost, trpělivost, pečlivost	1,3,5,6
✓ pracujeme se stavebnicemi	1,5,6
✓ sestavujeme modely	1,5,6
✓ pečeme drobné vánoční cukroví	1,5,6

3. Časový plán školní družiny

Zájmové vzdělávání ve ŠD probíhá od září do června, vychází z místních podmínek. Program činnosti je operativní, lze kreativně reagovat na možné měnící se podmínky, propojovat či přesouvat témata během docházky účastníků.

Září	
Naše škola, naše družina	✓ seznámení se školou, školní družinou, školní jídelnou, s novým prostředím, s bezpečností, vnitřním řádem ŠD, ✓ seznámení se svými spolužáky, oslovujeme se jmény ✓ využití prvků dopravní výchovy - bezpečná cesta do školy, školní jídelny, školní družiny ✓ naše město – posvícení, konstruktivní hry – stavba města ✓ rozhovory s dětmi o nových zážitcích – zážitky z prázdnin ✓ malování, ilustrace k četbě pohádek, omalovánky, ✓ seznamovací a kolektivní hry ✓ využíváme školní zahradu - rekreační a sportovní hry
Říjen	
Halloween Podzimní radovánky	✓ ovoce, zelenina, sbíráme listí, podzimní plody, vyrábíme, malujeme, ✓ modelujeme, pozorujeme přírodu – listí, stromy, zvířátka ✓ učíme se básničky a písničky ✓ vyrábíme draky, soutěž o nej... draka ✓ kolektivní a společenské hry, zpívání ✓ rekreační pobyt na zahradě, závodivé a sportovní hry ✓ didaktické hry ✓ návštěva kina Cinestar HK ✓ malujeme, kreslíme, vyrábíme z přírodních materiálů – podzimní strašidylka, dýně, zdobíme školní družinu ✓ četba, básničky, dramatizace, ilustrace písničky – strašidlácká hymna Halloweenská běsnění – týden plný strašidel Zahájení zájmových kroužků ŠD dle nabídky
Listopad	
Barvy podzimu	✓ kolektivní a společenské hry ✓ učíme se básničky, písničky, čteme, vyprávíme ✓ práce s dětským časopisem, četby na pokračování, rozhovory s dětmi o podzimu ✓ malujeme, kreslíme, vyrábíme z přírodních materiálů ✓ sportovní chvílky, rekreační hry, ✓ vánoční přípravy-advent v muzeu

Prosinec	
Vánoce, Vánoce přicházejí	✓ Mikulášská besídka – přijde čert a Mikuláš? ✓ vánoční přáníčka, ozdoby, dárečky, různé výrobky s vánoční tematikou, vánoční výzdoba ŠD ✓ vánoční zvyky a tradice, zpíváme koledy ✓ vánoční besídky všech oddělení ŠD ✓ rekreační, kolektivní a společenské hry ✓ četba, básničky, říkadla ✓ píšeme Ježíškovi ✓ čtení o zimě ✓ pozorování vánočních výzdob
Leden	
Zima je tu..	✓ pozorování přírody, zimní povídačky, básničky i písničky ✓ krmení zvířátek ✓ malování, vyrábění – zimní tematiky ✓ stavby a hry se sněhem ✓ rekreační hry, bobování, sáňkování... soutěž o nej... stavbu ze sněhu
Únor	
Karneval	✓ příprava karnevalu, masek, výzdoba ✓ Karneval-soutěže, diskotéka ✓ malování, vyrábění, četba, ilustrace, dramatizace, didaktické hry, hádanky, soutěže ✓ společenské a kolektivní hry ✓ sáňkování, bobování, koulování
Březen	
Vítáme jaro, Velikonoce	✓ příprava na velikonoční svátky, vyrábíme, malujeme, barvíme vajíčka, pleteme pomlázky, zvyky, tradice a koledy ✓ příchod jara – pozorování přírody, stromů, prvních kytic, počasí, zvířata a jejich mláďata ✓ přilet ptáků z teplých krajín ✓ pampeliškový den ✓ loučení se zimou – vynášíme „Morenu“
Duben	
Čarodějnice	✓ malujeme jaro ✓ výroba čarodějnic ✓ příroda v dubnu, počasí ✓ básničky a písničky o jaru, pohádky, hádanky, omalovánky ✓ měsíc bezpečnosti a dopravní výchovy (malba dopravních prostředků, dopravních značek) ✓ vycházky, rekreační a kolektivní hry ✓ Čarodějné odpoledne

Květen	
Svátek matek	✓ Besídka pro rodiče, ukázky zájmových kroužků a činnosti ŠD (součást školní akademie) ✓ výstavka pro rodiče ✓ dárečky ke svátku matek ✓ vycházky do přírody, rekreační pobyt na zahradě,
Červen	
Prázdniny se blíží	✓ blíží se konec školního roku – rozloučení se školou (družinou) ✓ společenské, rekreační a sportovní hry ✓ malování, četba, ilustrace, dramatizace, ... ✓ pobyt na zahradě ✓ malování na chodníku ✓ Den námořníků – hry, soutěže,